

УДК 364-7

DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2026.1.39>

Ярослава ЮРКІВ

доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи, професор кафедри соціальної педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», вул. Віктора Новікова, 2, м. Лубни, Полтавська обл., Україна, 37500

ORCID: 0000-0001-9890-7855

Бібліографічний опис статті: Юрків, Я. (2026). Діяльність закладу вищої освіти щодо соціально-психологічної підтримки вразливих груп населення в громаді в умовах воєнного стану. *Ввічливість. Humanitas*, 1, 306–313, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2026.1.39>

**ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЩОДО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ
ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В ГРОМАДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ¹**

У статті визначено основні напрями діяльності та заходи закладу вищої освіти щодо соціально-психологічної підтримки вразливих груп населення в громаді в умовах воєнного стану на прикладі Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Зокрема, окреслено напрями і заходи діяльності Центру психологічного відновлення та адаптації, в межах яких фахівцями надається допомога вразливим категоріям населення в громаді (здобувачі освіти з числа вразливих категорій, ВПО, особи з ТОТ, учителі, викладачі, УБД та ін.). Визначено основні напрями діяльності Центру ветеранського розвитку щодо соціально-психологічної підтримки військовослужбовців (мобілізованих осіб), звільнених з військової служби, зокрема ветеранів війни, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, якими слугують соціальний супровід та психологічна допомога.

Окрему увагу акцентовано на напрямі соціально-психологічної підтримки здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, за яким в університеті здійснюється комплекс заходів для забезпечення рівного доступу здобувачів вищої освіти до навчання, усунення або мінімізації труднощів, що у них виникають. Зазначено, що така діяльність охоплює не тільки етап безпосереднього навчання здобувача освіти з особливими освітніми потребами в ЗВО, а й попередні етапи, пов'язані з підготовкою до вступу та допомогою в дотриманні процедури вступу, а також етапи після закінчення навчання, пов'язані з моніторингом його працевлаштування як випускника та підтримкою з ним зв'язків з метою відстеження подальшої траєкторії особистісного і професійного розвитку та надання допомоги за необхідності.

Ключові слова: воєнний стан, вразливі групи населення, заклад вищої освіти, соціально-психологічна підтримка, територіальна громада.

Yaroslava YURKIV

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work, Professor at the Department of Social Pedagogy, State Institution "Luhansk Taras Shevchenko National University", 2 Viktor Novikov str., Lubny, Ukraine, 37500

ORCID: 0000-0001-9890-7855

To cite this article: Yurkiv, Ya. (2026). Diialnist zakladu vyshchoi osvity shchodo sotsialno-psykholohichnoi pidtrymky vrazlyvykh hrup naseleennia v hromadi v umovakh voiennoho stanu [Activities of a higher education institution regarding socio-psychological support for vulnerable groups in the community during martial law]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 1, 306–313, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2026.1.39>

¹ Матеріал підготовлено в межах реалізації проекту «Інституціоналізація взаємодії закладу вищої освіти з територіальними громадами як чинник відновлення та збереження людського капіталу в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови країни»

© Я. Юрків, 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

ACTIVITIES OF A HIGHER EDUCATION INSTITUTION REGARDING SOCIO-PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR VULNERABLE GROUPS IN THE COMMUNITY DURING MARTIAL LAW

The article identifies the main areas of activity and measures of a higher education institution regarding socio-psychological support of vulnerable groups of the population in the community under martial law using the example of the State Institution «Luhansk Taras Shevchenko National University». In particular, the areas and measures of activity of the Center for Psychological Recovery and Adaptation are outlined, within the framework of which specialists provide assistance to vulnerable categories of the population in the community (students from vulnerable categories, IDPs, persons with TOT, teachers, lecturers, DPH, etc.). The main areas of activity of the Center for Veteran Development regarding socio-psychological support of military personnel (mobilized persons) discharged from military service, in particular war veterans, family members of such persons and family members of deceased (deceased) Defenders of Ukraine, who are provided with social support and psychological assistance.

Special attention is paid to the direction of socio-psychological support for higher education students with special educational needs, according to which the university implements a set of measures to ensure equal access of higher education students to education, eliminate or minimize the difficulties they encounter. It is noted that such activities cover not only the stage of direct education of a student with special educational needs in a higher education institution, but also the previous stages related to preparation for admission and assistance in complying with the admission procedure, as well as the stages after graduation related to monitoring his employment as a graduate and maintaining ties with him in order to track the further trajectory of personal and professional development and provide assistance if necessary.

Key words: martial law, vulnerable population groups, higher education institution, socio-psychological support, territorial community.

Актуальність проблеми. Активні бойові дії, окупація окремих територій, постійні зміни в безпековій ситуації, загроза для життя і здоров'я населення, руйнування інфраструктури, масштабне вимушене переселення, постійна тривога за рідних і близьких, втрата роботи та звичного способу життя, фінансові, побутові та інші труднощі вплинули на психологічний стан населення України (Безродна, 2025; Кердивар, Євпак & Платонов, 2025). У таких обставинах заклади вищої освіти можуть слугувати важливими агентами соціально-психологічної підтримки вразливих груп у громадах, що сприятиме підвищенню їхньої життєстійкості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання співпраці закладу освіти і громади, огляд змін, які відбулися в системі їхнього партнерства в умовах повномасштабної війни, представлено у науковій праці О. Топузова та А. Данко. Ними описано соціокультурні, соціально-демографічні, соціально-економічні, інформаційні, соціально-психологічні умови функціонування й розвитку закладів освіти, які зумовила російська агресія проти України (Топузов & Данко, 2023). Концептуальну модель щодо технологічного забезпечення психологічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах війни та післявоєнного відновлення», зокрема форми застосування відповідних технологій на мезо-

рівні – рівні громади, розроблено Л. Карамушкою (Карамушка, 2025). Н. Бондаренко окреслено особливості та запропоновано методичні рекомендації щодо супроводу груп самодопомоги осіб із проблемами психічного здоров'я соціальним працівником в умовах громади (Бондаренко, 2018).

О. Кравченко, О. Балдинюк та В. Квашук проаналізовано досвід діяльності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини щодо збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу, зокрема проведення наукових досліджень комплексної реабілітації вразливих категорій громадян у кризових умовах, у тому числі основні форми та напрями соціально-психологічної підтримки ветеранів та членів їхніх родин (Кравченко, 2023; Кравченко, Балдинюк & Квашук, 2025).

Особливості соціально-психологічної підтримки та реабілітації здобувачів вищої освіти з інвалідністю в умовах освітнього середовища та вплив такої підтримки на їхній психоемоційний стан, соціальну адаптацію й навчальні досягнення досліджували А. Османова, Т. Острянюк, якими також визначено основні компоненти реабілітаційної роботи, що знижують стрес і психологічні бар'єри, покращують взаємодію з іншими здобувачами вищої освіти, та методи психологічного супроводу, спрямовані на подолання соціальних та емоційних

бар'єрів (Османова & Острянюк, 2025).

І. Гуцол, І. Миронюк, В. Брич окреслено базові підходи щодо формування міжсекторальних робочих груп розроблення та впровадження програм громадського здоров'я на рівні територіальних громад, до складу яких рекомендовано долучати представників закладів вищої освіти (Гуцол, Миронюк & Брич, 2024).

Аналіз наукового доробку зазначених та інших вчених засвідчив, що досліджувана проблема є актуальною, недостатньо вивченою та потребує подальших напрацювань, зокрема вивчення накопиченого в умовах війни досвіду ЗВО щодо соціально-психологічної підтримки вразливих груп населення в громаді.

Мета дослідження – визначити основні напрями діяльності та заходи закладу вищої освіти щодо соціально-психологічної підтримки вразливих груп населення в громаді в умовах воєнного стану на прикладі Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах воєнного стану травмувальні і стресові чинники, які впливають на психосоціальний стан населення, є вкрай сильними, що потребує уваги з боку відповідних фахівців, організації системної, комплексної, кваліфікованої соціально-психологічної підтримки і допомоги (Кравченко, 2023). Діяльність ЗВО щодо соціально-психологічної підтримки вразливих груп населення в громаді в цьому аспекті є надзвичайно важливою та відповідає соціальній місії щодо внеску університету у розвиток громад (Сич, 2022).

Окреслимо організацію такої діяльності на прикладі Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». На базі університету функціонує Центр психологічного відновлення та адаптації (ЦПВА), мета діяльності якого полягає в наданні соціально-психологічної підтримки у психологічному відновленні та адаптації найбільш вразливих категорій здобувачів освіти, учителів, викладачів, населення, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб (ВПО), осіб з тимчасово окупованої території (ТОТ), військовослужбовців-учасників бойових дій (УБД) у громаді.

Звернення до ЦПВА для отримання соці-

ально-психологічної підтримки особами з числа ВПО та ТОТ стосуються питань, пов'язаних з: 1) труднощами в адаптації та інтеграції у приймаючий громаді; 2) незадоволеністю потреб; 3) наявністю травматичного досвіду внаслідок бойових дій та збройних конфліктів; 4) наявністю труднощів у працевлаштуванні; 5) невизначеністю мотивації у виборі професії (спеціальності); 6) труднощами, пов'язаними з пошуком оптимального режиму поєднання праці та відпочинку; 7) порушеннями психічного й особистісного розвитку; 8) девіантною поведінкою; 9) наявністю переживань, пов'язаних з кризовими етапами життя; 10) складними життєвими обставинами (СЖО); 11) низьким рівнем психологічної готовності до самостійного життя; 12) труднощами в налагодженні побуту та самообслуговуванні; 13) іншими питаннями.

Підставами звернень до Центру учасників бойових дій слугують: а) негативний психоемоційний стан (за результатами діагностики); б) дезадаптація; в) наміри покінчити життя самогубством або наявність в анамнезі суїцидальних спроб; г) схильність до невротичних та депресивних реакцій; д) акцентуації характеру, які обумовлюють виражені негативні риси особистості; е) перенесення психотравмуючих ситуацій тощо (Положення про Центр психологічного відновлення та адаптації ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2022).

Основні напрями діяльності Центру зображено на рис. 1.

Соціально-психологічна підтримка військовослужбовців (мобілізованих осіб), звільнених з військової служби, зокрема ветеранів війни, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України також здійснюється на базі Центру ветеранського розвитку (ЦВР) Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за двома основними напрямками: соціальних супровід та психологічна допомога.

Основними заходами соціального супроводу зазначених категорій осіб є:

– організація міжвідомчої взаємодії для допомоги у вирішенні комплексу соціальних проблем (взаємодія університету з органами влади різного рівня, різнопрофільними

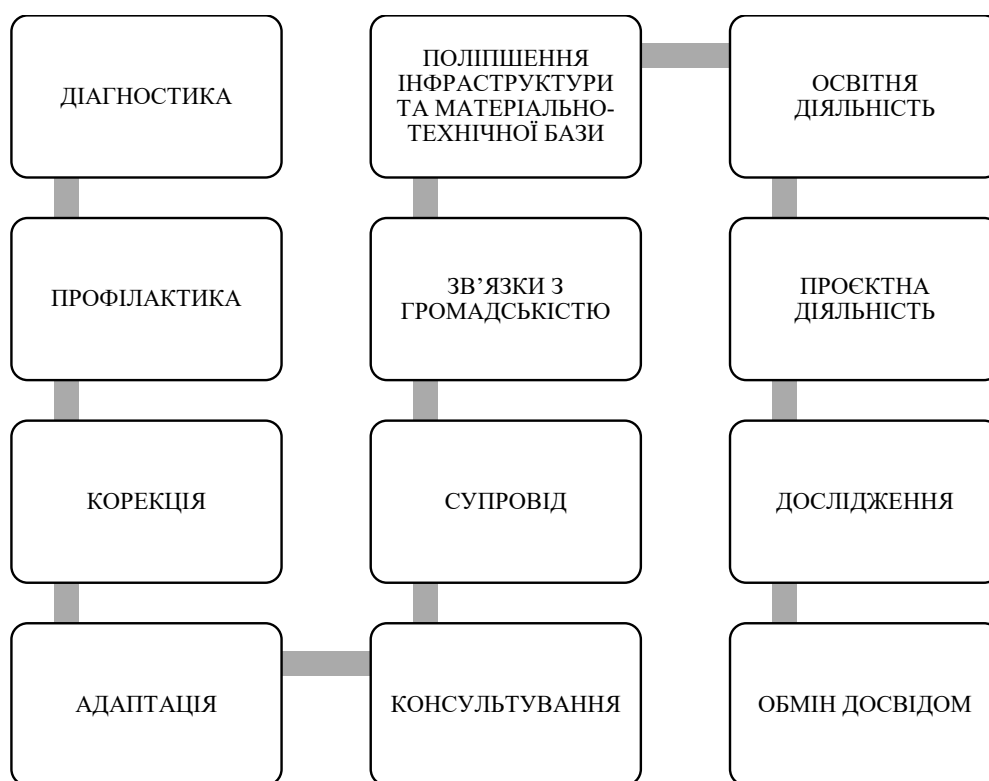

Рис. 1. Напрями діяльності Центру психологічного відновлення та адаптації ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

та різних форм власності установами, організаціями, закладами, підприємствами, міжнародними, благодійними та волонтерськими організаціями);

– розвиток соціальних компетентностей та формування уявлень про систему соціального захисту і соціальних послуг в Україні (навчальні семінари, тренінги, майстер-класи, інформаційні / цифрові матеріали та ресурси);

– інформаційно-консультаційна підтримка;

– сприяння зайнятості та / або самозайнятості ветеранів війни та членів їхніх сімей;

– створення груп соціальної допомоги і самопомоги за принципом «рівний-рівному»;

– проведення наукових досліджень з проблеми соціального супроводу ветеранів війни та членів їх сімей;

– узагальнення, презентація та розповсюдження досвіду соціального супроводу ветеранів війни та членів їх сімей (науково-практичні конференції, круглі столи, семінари, видання наукових і навчально-методичних праць) та ін.

У свою чергу, психологічна допомога ветеранам війни та членам їхніх сімей передбачає здійснення заходів щодо: 1) діагностики їхнього

психологічного стану; 2) взаємодії з медичними і реабілітаційними закладами з метою своєчасного діагностування й забезпечення лікування психічних хвороб та підтримання стійкого стану ремісії; 3) надання першої психологічної допомоги; 4) організації індивідуального та групового психологічного консультування, зокрема кризового, консультування з використанням елементів самопомоги «рівний-рівному» та групової психологічної роботи; 5) відновлення функціонування у фізичній, емоційній, інтелектуальній, соціальній та духовній сферах; 6) профілактики та терапії депресивних, тривожних, адаптаційних, посттравматичних стресових розладів, які виникли внаслідок хвороби/травми, участі у бойових діях, надзвичайних ситуаціях, полону, перебування в місцях позбавлення волі; 7) профілактики та допомоги щодо усунення або зменшення звичок і поведінки, що становлять ризик для психічного здоров'я, формування навичок здорового способу життя; 8) формування психологічних знань, умінь і навичок з психологічної адаптації, професійного й особистісного зростання, планування майбутнього, медіації, стабілізації психоемоційного стану, резильєнтності, рефлексії

сивності, толерантності, ефективної комунікації із соціальним середовищем з метою успішної соціалізації, інтеграції в суспільство, подальшого розвитку та самореалізації (навчальні семінари, тренінги, майстер-класи, інформаційні / цифрові матеріали та ресурси); 9) проведення наукових досліджень з проблеми психологічної допомоги ветеранам війни та членам їхніх сімей; 10) узагальнення, презентації та розповсюдження досвіду (науково-практичні конференції, круглі столи, семінари, видання наукових і навчально-методичних праць) та ін. (Положення про Центр ветеранського розвитку Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024).

Соціально-психологічна підтримка здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами (ООП) в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» передбачає здійснення системи заходів для забезпечення рівного доступу до навчання, усунення або мінімізації труднощів, що виникають. Такий супровід охоплює етапи: підготовка до вступу; допомога в дотриманні процедури вступу; подальше навчання у ЗВО; підтримка зв'язків після закінчення ЗВО; моніторинг працевлаштування випускника. Осно-

вні напрями психологічного супроводу здобувачів вищої освіти з ООП представлені на рис. 2.

Соціальний супровід включає в себе заходи щодо створення умов для соціального та соціально-побутового підтримання здобувачів освіти з ООП. Його основними напрямками слугують: інформування та допомога під час поселення в гуртожиток; отримання технічних засобів реабілітації; організація волонтерської допомоги для підтримання та залучення здобувачів освіти з ООП до всіх сфер життя університету та суспільства; інформаційно-просвітницька діяльність, спрямована на формування толерантного та неупередженого ставлення до здобувачів освіти з ООП; консультативно-методична допомога всім учасникам освітнього процесу.

Суб'єктами супроводу здобувача освіти в університеті можуть бути: батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери (Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2022).

Одним із ключових суб'єктів соціально-гуманітарного впливу в ЛНУ імені Тараса

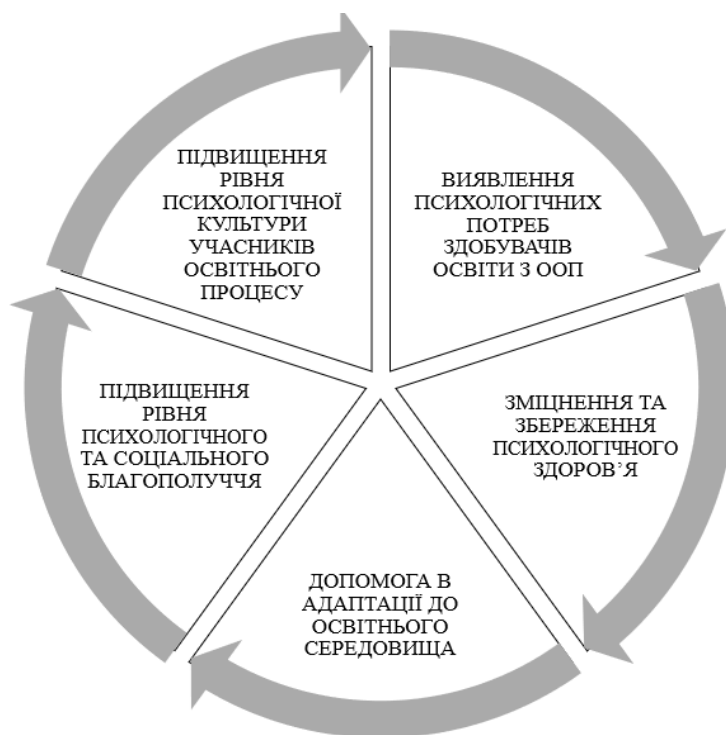

Рис. 2. Напрями психологічного супроводу здобувачів вищої освіти з ООП

Шевченка є едвайзер, який допомагає здобувачам вищої освіти пристосуватися до університетської спільноти, надає поради щодо особистої та професійної самореалізації, сприяє вирішенню дискусійних питань, подоланню або мінімізації складних життєвих обставин. Серед функцій едвайзера у межах соціально-психологічної підтримки виокремлюємо соціальну і стимулювальну. Виконуючи соціальну функцію, він допомагає здобувачам освіти в особистісному розвитку, виконанні позитивних соціальних ролей, засвоєнні та прийнятті суспільних норм і цінностей. Стимулювальна функція полягає у створенні атмосфери психолого-педагогічної підтримки в групі, що сприяє самоутвердженню здобувача освіти, реалізації його потенціалу.

Основними напрямками роботи едвайзера групи в межах виконання цих функцій є: а) допомога в: адаптації здобувачів вищої освіти до умов навчання; їх навчальній діяльності; вирішенні індивідуальних та колективних проблем; підготовці документів для одержання пільг соціально вразливими категоріями здобувачів вищої освіти; б) профілактика негативних соціальних явищ, порушень правил внутрішнього розпорядку та чинного законодавства України; пропагування здорового способу життя в студентському середовищі та мовленнєвої культури (Положення про едвайзера групи здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2021).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, діяльність закладу вищої освіти щодо соціально-психологічної підтримки вразливих груп населення в громаді в умовах війни сприяє підвищенню їхньої життєстійкості. У ДЗ «Луганський національний університет» накопичено певний досвід такої

роботи. Зокрема, на базі університету функціонує Центр психологічного відновлення та адаптації, який у межах напрямів своєї діяльності надає допомогу вразливим категоріям населення в громаді, зокрема вразливим категоріям здобувачів освіти, ВПО, особам з ТОТ, учителям, викладачам, УБД та ін.

У свою чергу, основними напрямками діяльності Центру ветеранського розвитку щодо соціально-психологічної підтримки військовослужбовців (мобілізованих осіб), звільнених з військової служби, зокрема ветеранів війни, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України є соціальних супровід та психологічна допомога.

Окремої уваги в університеті заслуговує напрям соціально-психологічної підтримки здобувачів вищої освіти з ООП. За цим напрямом здійснюється комплекс заходів для забезпечення рівного доступу здобувачів вищої освіти до навчання, усунення або мінімізації труднощів, що виникають. Така діяльність охоплює не тільки етап безпосереднього навчання в ЗВО, а й попередні етапи, пов'язані з підготовкою до вступу та допомогою в дотриманні процедури вступу, а також етапи після закінчення навчання, пов'язані з моніторингом працевлаштування випускника та підтримкою з ним зв'язків з метою відстеження його подальшої траєкторії особистісного та професійного розвитку та надання допомоги за необхідності.

Накопичений ДЗ «Луганський національний університет» досвід щодо соціально-психологічної підтримки вразливих груп населення в громаді може слугувати фундаментальною основою для розробки концептуальних моделей співпраці ЗВО і громади щодо надання такої допомоги.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Безродна В. І. Психологічна підтримка населення під час війни: внесок організацій громадянського суспільства. *Ментальне здоров'я*. 2025. №2. С. 9–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-2.2>
2. Бондаренко Н. Б. Соціальна підтримка в контексті груп самопомогі осіб із проблемами психічного здоров'я. *Проблеми сучасної психології*. 2018. № 40. С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2018-40.24-33>
3. Гуцол І. Я., Миронюк І. С., Брич В. В. Підходи до формування міжсекторальних робочих груп розробки та впровадження програм громадського здоров'я на рівні територіальних громад. *Україна. Здоров'я нації*. 2024. № 3. С. 7–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2024.3/01>
4. Карамушка, Л. М. Технології забезпечення психологічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах соціальної напруженості: результати наукового дослідження: За результатами наукової доповіді на

засіданні Президії Національної академії педагогічних наук України, 20 березня 2025 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2025. Т. 1. №7. С. 1–11. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7111>

5. Кердивар В.В., Євпак С.В., Платонов В.М. Вплив війни на психологічний стан вразливих категорій внутрішньо переміщених осіб в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Психологія. 2025. Т. 36 (75). № 4. С. 101–108. DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.4/15>

6. Кравченко О., Балдинюк О., Квашук В. Соціально-психологічна підтримка у центрах ветеранського розвитку: практичний досвід. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2025. № 2 (55). С. 38–43. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.55.38-43>

7. Кравченко О. Соціально-психологічна підтримка ментального здоров'я учасників освітнього процесу в кризових ситуаціях (практичний досвід). *Social Work and Education*. 2023. Vol. 10. No. 1. pp. 35–47. DOI: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.23.1.4>

8. Османова А. М., Острянюк Т. С. Соціально-психологічна підтримка та реабілітація здобувачів вищої освіти з інвалідністю. *Інклюзія і суспільство*. 2025. №1. С. 107–113. DOI: <https://doi.org/10.32782/2787-5137-2025-1-13>

9. Положення про едвайзера групи здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: Наказ ректора 26.03.2021 № 33-ОД. URL: https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/publ_info_polog_advaiser_gr_2021.pdf

10. Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: Наказ ректора 26.12.2022 № 179-ОД. URL: https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/polozch_org_inkl_navch_osib_oop_2022.pdf

11. Положення про Центр ветеранського розвитку Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: Наказ ректора № 112-ОД від 27.09.2024. URL: https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/cvd_polojennya.pdf

12. Положення про Центр психологічного відновлення та адаптації ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». 2022. URL: https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/crva_ipp_psihol_polochz.pdf

13. Сич Т. В. Роль уряду щодо впровадження третьої місії в українських університетах в умовах євроінтеграції. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2022. Спецвипуск. С. 123–128. DOI: <https://doi.org/10.32782/2310-9653-2022-spec.20>

14. Топузов О., Данко А. Система освітнього партнерства закладу загальної середньої освіти України в умовах війни. *Український педагогічний журнал*. 2023. №3. С. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-3-5-12>

REFERENCES:

1. Bezrodna, V. I. (2025). Psykholohichna pidtrymka naselennia pid chas viiny: vnesok orhanizatsii hromadianskoho suspilstva [Psychological support for the population during war: the contribution of civil society organizations]. *Mentalne zdorovia*, 2, 9–14. <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-2.2> [in Ukrainian].

2. Bondarenko, N. B. (2018). Sotsialna pidtrymka v konteksti hrup samodopomohy osib iz problemamy psykhichnoho zdorovia [Social support in the context of self-help groups for people with mental health problems]. *Problemy suchasnoi psykholohii*, 40, 24–33. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2018-40.24-33> [in Ukrainian].

3. Hutsol, I. Ya., Myroniuk, I. S., & Brych, V. V. (2024). Pidkhody do formuvannia mizhsektoralnykh robochykh hrup rozrobky ta vprovadzhenia prohram hromadskoho zdorovia na rivni terytorialnykh hromad [Approaches to the formation of intersectoral working groups for the development and implementation of public health programs at the level of territorial communities]. *Ukraina. Zdorovia natsii*, 3, 7–14. <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2024.3/01> [in Ukrainian].

4. Karamushka, L. M. (2025). Tekhnolohii zabezpechennia psykholohichnogo zdorovia ta blahopoluchchia osvitnoho personalu v umovakh sotsialnoi napruzhenosti: rezultaty naukovooho doslidzhennia: Za rezultatamy naukovoi dopovidi na zasidanni Prezydii Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy, 20 bereznia 2025 r. [Technologies for ensuring the psychological health and well-being of educational personnel in conditions of social tension: results of a scientific study: Based on the results of a scientific report at a meeting of the Presidium of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, March 20, 2025]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*, 1 (7), 1–11. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7111> [in Ukrainian].

5. Kerdyvar, V. V., Yevpak, S. V., & Platonov, V. M. (2025). Vplyv viiny na psykholohichnyi stan vrazlyvykh katehoriy vnurishno peremishchenykh osib v Ukraini [The impact of war on the psychological state of vulnerable categories of internally displaced persons in Ukraine]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Serii: Psykholohiia*, 36 (75) (4.), 101–108. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.4/15> [in Ukrainian].

6. Kravchenko, O., Baldyniuk, O., & Kvashuk, V. (2025). Sotsialno-psykholohichna pidtrymka u tsentrakh veteranskoho rozvytku: praktychnyi dosvid [Socio-psychological support in veteran development centers: practical experience]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: «Pedahohika. Sotsialna robota»*, 2 (55), 38–43. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.55.38-43> [in Ukrainian].

7. Kravchenko, O. (2023). Sotsialno-psykholohichna pidtrymka mentalnoho zdorovia uchasykiv osvitnoho protsesu v kryzovykh situatsiiakh (praktychnyi dosvid) [Socio-psychological support for the mental health of participants in the educational process in crisis situations (practical experience)]. *Social Work and Education*, 10 (1), 35-47. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.23.1.4> [in Ukrainian].
8. Osmanova, A. M., & Ostrianko, T. S. (2025). Sotsialno-psykholohichna pidtrymka ta rehabilitatsiia zdobuvachiv vyshchoi osvity z invalidnistiu [Socio-psychological support and rehabilitation of higher education students with disabilities]. *Inklyuziia i suspilstvo*, 1, 107–113. <https://doi.org/10.32782/2787-5137-2025-1-13> [in Ukrainian].
9. Polozhennia pro edvaizera hrupy zdobuvachiv vyshchoi osvity DZ «Luhanskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka» [Regulations on the advisor of the group of higher education applicants of the State Institution “Luhansk Taras Shevchenko National University”] (2021). Rector’s Order of 26.03.2021 No. 33-OD. Retrieved from https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/publ_info_polog_advaiser_gr_2021.pdf [in Ukrainian].
10. Polozhennia pro orhanizatsiiu inkliuzyvnoho navchannia osib z osoblyvymy osvitnimy potrebamy v DZ «Luhanskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka» [Regulations on the organization of inclusive education of persons with special educational needs at the State Institution “Luhansk Taras Shevchenko National University”] (2022). Rector’s Order of 12/26/2022 No. 179-OD. Retrieved from https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/polozch_org_inkl_navch_osib_oop_2022.pdf [in Ukrainian].
11. Polozhennia pro Tsentri veteranskoho rozvytku Derzhavnogo zakladu «Luhanskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka» [Regulations on the Veteran Development Center of the State Institution “Luhansk Taras Shevchenko National University”] (2024). Rector’s Order No. 112-OD dated 09/27/2024. Retrieved from https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/cvd_polojennya.pdf [in Ukrainian].
12. Polozhennia pro Tsentri psykholohichnoho vidnovlennia ta adaptatsii DZ «Luhanskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka» [Regulations on the Center for Psychological Recovery and Adaptation of the Taras Shevchenko National University of Luhansk] (2022). Retrieved from https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/cpva_ipp_psihol_polozhz.pdf [in Ukrainian].
13. Sych, T. V. (2022). Rol uriadu shchodo vprovadzhennia tretoi misii v ukrainskykh universytetakh v umovakh yevrointehratsii [The role of the government in implementing the third mission in Ukrainian universities in the context of European integration]. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia, (Spe)*, 123–128. <https://doi.org/10.32782/2310-9653-2022-spec.20> [in Ukrainian].
14. Topuzov, O., & Danko, A. (2023). Systema osvitnoho partnerstva zakladu zahalnoi serednoi osvity Ukrainy v umovakh viiny [The educational partnership system of a general secondary education institution in Ukraine in wartime]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*, 3, 5–12. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-3-5-12> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 21.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 05.05.2026